

Дарницький бул., 8-В, прим. 170, м. Київ, 02192, Україна
тел./ф. (044) 298-07-70
www.vaks.org.ua e-mail: office@vaks.org.ua

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

вул. Чорновола 25, оф. 49, м. Київ, 01135
факс/тел.: 501-18-75, 501-18-79
www.unascu.org.ua unascu@unascu.org.ua

Національний Банк України
01601, Київ, Інститутська 9

*вих.. № 01-64 / 144/20
від. 18.08.2020*

*щодо проєкту Закону України
«Про кредитні спілки»*

Шановні колеги!

Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (ВАКС) та Національна асоціація кредитних спілок України (НАКСУ) (далі разом – Асоціації) висловлюють Вам свою повагу і в продовження діалогу щодо проєкту Закону України „Про кредитні спілки” інформують Національний банк України про проведення широких консультацій з представниками кредитних спілок – членів обох Асоціацій, спрямованих на отримання відповідей на питання сформульовані Національним банком України, а саме:

1. Про Положення щодо розвитку ринку кредитних спілок, які за оцінками представників кредитних спілок відсутні в опублікованих НБУ пропозиціях, та надання більшої конкретики щодо того, що ринком очікується.
2. Щодо «моделі кредитної спілки» та надання більш конкретного бачення того, що під цим мається на увазі і які питання мають бути покриті такою сутністю.

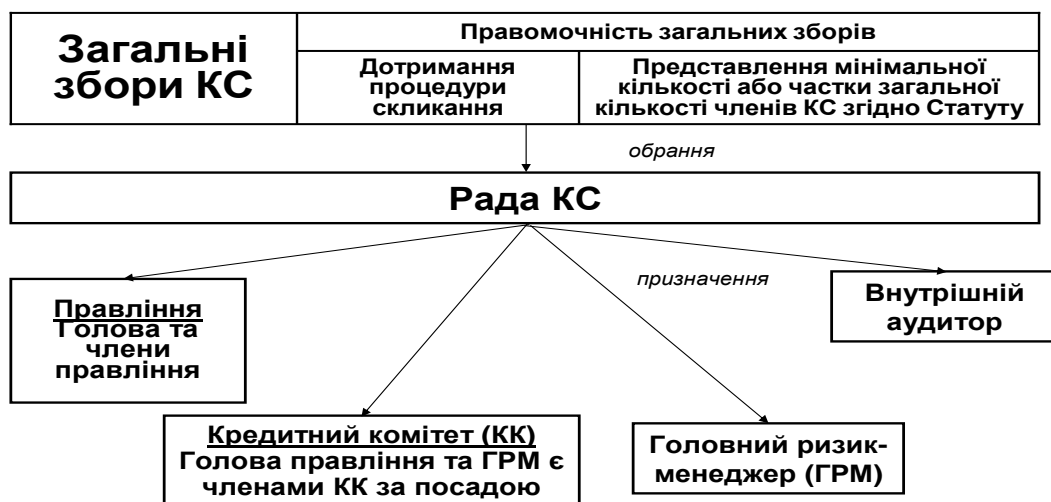
Окрім проведених з кредитними спілками дискусій, Асоціаціями було розроблено та поширено серед кредитних спілок опитувальник.

Аналіз відповідей 98 кредитних спілок на поставлені у ньому питання дав наступні результати:

1. 75,7% кредитних спілок висловилися за доцільність розмежування кредитних спілок на три групи. 58,3% вважають, що такий розподіл має відбуватися в залежності від розміру активів, переліку послуг, що ними надаються, та наявності відділень. Зокрема, у розрізі активів:

- 56,5% кредитних спілок пропонують віднести до першої групи (значимих кредитних спілок) кредитні спілки з активами понад 25 мільйонів гривень або 5 тисяч мінімальних заробітних плат;
 - 51,5% кредитних спілок пропонують віднести до другої групи кредитні спілки з активами від 10 мільйонів гривень до 25 мільйонів гривень, а щодо виміру активів у мінімальних заробітних 81,8% вважають, що межі цієї групи мають визначатися від 3 000 або 4 000 до 5 000 мінімальних заробітних плат;
 - 48% кредитних спілок пропонують віднести до третьої групи кредитні спілки з активами до 10 мільйонів гривень, а щодо виміру активів у мінімальних заробітних 69,7% вважають, що межі цієї групи мають визначатися в діапазоні до від 1 000 до 3 000 мінімальних заробітних плат
2. 98,2% кредитних спілок зважаючи на наявність в кредитних спілках посади внутрішнього аудитора визнали недоцільним запровадження посади компленс-менеджера.
 3. 44,4% кредитних спілок вважають, що посада внутрішнього аудитора має бути обов'язковою для кредитних спілок першої групи, 34,8% кредитних спілок визнають доцільним існування цієї посади для всіх кредитних спілок.
 4. 76,1% опитаних визнали оптимальною наступну систему управління кредитної спілки, однак 66,2% опитаних зазначити, що посада головного ризик-менеджера може бути запроваджена виключно для значимих кредитних спілок. При цьому, 93,9% кредитних спілок не вважають за доцільне вводити посаду ризик-менеджера як таку.

Система управління КС

5. 82% кредитних спілок вважають, що загальні збори членів кредитної спілки мають визнаватися правомочними, якщо дотримано процедуру скликання та участі мінімальної кількості членів або частки членства, яка визначена в статуті.
6. 77,6% кредитних спілок вважають, що кредитні та депозитні процедури кредитних спілок не повинні погоджуватися з НБУ.

7. Щодо переліку фінансових, інших послуг та видів діяльності отримано наступні результати:

№ з/п	Найменування послуги, вид господарської діяльності	Результат опитування
1	надання кредитів членам	81,86%
2	залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення шляхом залучення на договірних умовах внесків (вкладів) своїх членів на депозитні рахунки	91%
3	переказ коштів	84,8%
4	торгівля валютними цінностями	84,8%
5	надання гарантій	84,8%
6	прийом вступних, обов'язкових пайових та інших внесків членів КС	98,8%
7	надання поручительства виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами	77,2%
8	залучення на договірних умовах кредитів банків, кредитних спілок, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій, в тому числі, для надання кредитів своїм членам. Загальна сума таких коштів, в тому числі кредитів, не може перевищувати 50 відсотків вартості активів кредитної спілки на момент залучення таких коштів	96,9%
9	КС виступає членом (учасником) платіжних систем	88,5%
10	КС оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданих їм кредитів та/або в межах внесків (вкладів) своїх членів на депозитні рахунки	88,8%
11	надання консультаційних послуг, пов'язаних з наданням фінансових послуг	87,3%
12	КС здійснює благодійну діяльність	82,53%
13	КС здійснює звернення стягнення на предмет застави (іпотеки) в порядку, визначеному законодавством, а також управління предметом застави (іпотеки) в період до його реалізації в порядку звернення стягнення	90,3%
14	КС виступає посередником у реалізації фінансових послуг своїм членам, які надаються іншими фінансовими установами, зокрема послуг у сфері страхування	79,5%
15	КС надає в оренду власне майно згідно статуту	88,5%
16	КС відступає право вимоги за кредитним договором у випадку приєднання	79,6%
17	КС відступає право вимоги за кредитним договором іншим фінансовим установам у разі ліквідації кредитної спілки	8,23%
18	КС здійснює ведення персональних рахунків членів, платежів, випуск та обслуговування електронних платіжних засобів	77,6%
19	КС нараховує та отримує проценти за наданими кредитами, а також плату за надання інших визначених законом послуг	95,8%
20	КС нараховує та виплачує плату (проценти) на внески (вклади) на депозитних рахунках членів кредитної спілки	97%
21	КС нараховує та виплачує плату (проценти) на пайові членські внески членів кредитної спілки	86,1%
22	КС нараховує і отримує платежі (комісії) за обслуговування членів КС та інші доходи від провадження інших видів статутної діяльності	90,3%
23	КС отримує грошові та інші майнові пожертвування, благодійні	87,3%

	внески, гранти, безоплатну технічну допомогу як юридичних, так і фізичних осіб, у тому числі іноземних	
24	КС відступає право вимоги за кредитним договором колекторським організаціям	81,4%

8. 60,3% кредитних спілок зазначили про доцільність обов'язкового членства в Асоціаціях.

9. 50,3% кредитних спілок висловилися про добровільність членства в ОКС.

10. 58,9% кредитних спілок вважають, що ОКС повинен формувати фонд стабілізації та забезпечувати роботу системи з підтримки фінансової стійкості членів об'єднаної кредитної спілки.

11. 59,6% кредитних спілок вважають, що стабілізаційною програмою мають управляти асоціація і ОКС через спільний комітет.

12. Щодо гарантування вкладів членів кредитних спілок, то більшість кредитних спілок вважають за необхідне в майбутньому створення такої системи.

Також хочемо звернути увагу на те, що діяльність кредитних спілок базується на кооперативних принципах (добровільне і відкрите членство, демократичний контроль, економічна участь членів, самоуправління) та кооперативних моральних цінностях (самодопомога, демократія, рівність, справедливість).

Перш за все, кредитна спілка – це неприбуткова фінансова установа, створена на кооперативних засадах, метою діяльності якої є задоволення фінансових та соціальних потреб її членів шляхом взаємного кредитування, надання інших послуг, в тому числі фінансових, для її членів за рахунок їх об'єднаних грошових внесків та інших не заборонених законодавством джерел. Натомість в запропонованому проєкті Закону України «Про кредитні спілки» існує невизначеність щодо правового статусу кредитної спілки, і замість кооперативних принципів превалюють корпоративні принципи.

Враховуючи вищенаведене, просимо взяти до уваги бачення кредитних спілок щодо їх майбутнього і від Асоціацій висловлюємо готовність продовжити обговорення проєкту Закону «Про кредитні спілки» і надати додаткові аргументи до своїх пропозицій.

З повагою та надією на подальшу плідну співпрацю,

Президент ВАКС

Президент НАКСУ

О. Тугай

П. Козинець